

საქართველოს სსრ ფიზიკური კულტურისა და სპორტის სახელმწიფო კომიტეტისა და პროფკავშირთა რესპუბლიკური საბჭოს ორგანო

ОРГАН ГОСУДАРСТВЕННОГО КОМИТЕТА ГРУЗИНСКОЙ ССР ПО ФИЗИЧЕСКОЙ КУЛЬТУРЕ И СПОРТУ И РЕСПУБЛИКАНСКОГО СОВЕТА ПРОФСОЮЗОВ

26 აპრილი, კვირა, 1987 წ.

№ 82 (1958) • შპსი 8 კპპ.

გამოცემის 1934 წლის 13 აპრილიდან

ჩვენს ქვეყანაში ფიზიკური აღზრდის მნიშვნელოვან დასაბუთებულ სისტემას მოჰყვება, რომლის პირველი რგოლია საბავშვო ბაღი.

„კვირიდან კვირამდე“ — 21 აპრილი. „ათლეტიკური ტანვარჯიში მხოლოდ კუნთები არაა“.

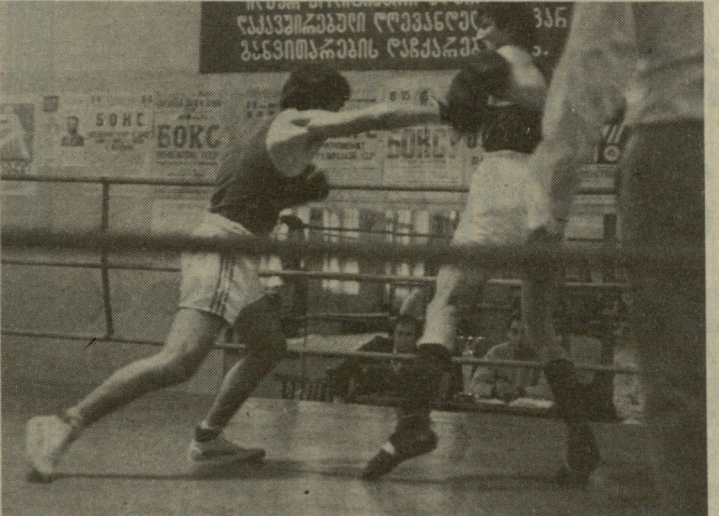
ოფიციალური ცნობები

25 აპრილს გაიმართა საქართველოს კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის მედიცინა-პლენუმი.

საპარტიო კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის სამდივნომ განიხილა სოციალური სფეროს შემდგომი განვითარების, ადამიანზე ზრუნვის გაძლიერებისათვის გამიზნული პარტიის კურსის განხორციელებაში ადამიანთა ჯანმრთელობის დაცვისა და გააქვების საკითხი და მიიღო გადაწყვეტილება რესპუბლიკური მიზნობრივი კომპლექსური პროგრამის „ჯანმრთელობის“ შემუშავების შესახებ.

სტუდენტთა დღეების პროგრამით

რესპუბლიკური სტუდენტთა დღეების ერთ-ერთი საინტერესო ღონისძიება მოკრივეთა შეხვედრებია, რომელსაც თბილისის კიროვის სახელობის პარკის დარბაზში გამართული რინგი მასპინძლობს.

სპორტულ ჟურნალისტთა საყურადღებოდ!

27 აპრილს, 18 საათზე, თბილისის სპორტის სასახლეში გაიმართება მხატვრულ ტანვარჯიშში ჟურნალ „საქართველოს ქალის“ პრიზი საერთაშორისო შეჯიბრებაში მონაწილე გუნდების წარმომადგენელთა თაობიური და პრესკონფერენცია.

კიროვის სახელობის პარკის კალათბურთის სპორტულ დარბაზში დაიწყო მოსწავლე კალათბურთელთა (1972-1978 წლებში დაბადებული გოგონები) 1987 წლის პირველობა.

ორი გამარჯვებული

ბრიუსელში დამთავრდა მოქალაქე ვაჟთა დიდი სერთაშორისო ტურნირი. ბოლო, XI ტურში გარი კასპაროვმა მოუგო მიხეილ ტალსს.

რეზიმი

გუშინ თბილისის „ლოკომოტივის“ სტადიონზე სამოყვარულო რეგების საერთაშორისო ფედერაციის XXII პირველობის მატჩში საბჭოთა კავშირის ნაკრები შეხვდა რუმინეთის გუნდს.

ელვა-ინფორმაცია

გუშინ ჯაბუკ ჩოგბურთელთა თბილისის საერთაშორისო ტურნირი უამინდობის გამო დარბაზში გაგრძელდა.

СОВЕТСКАЯ РОССИЯ

Орган ЦК КПСС, Верховного Совета и Совета Министров РСФСР

მკლეთაძე... ესპანეთში, ბასკთა ქვეყანაში, დიდად პოპულარულია შეჯიბრებები სიმძიმეების აწევაში.

რედაქციისგან: ყველამ იცის, რომ საქართველოში გვაქვს ე. წ. „საქილდაო ქაქა“, რომელიც ხალხური ვარჯიშების და შეჯიბრებათა ერთ-ერთი უცილობელი ატრიბუტია.

„საქართველოს ქალის“ პრიზზე

მხატვრულ ტანვარჯიშში ოლიმპიური სტატუსი მოიპოვა და მიუხედავად იმისა, რომ ამ სახეობას არც აქამდე აქვდა პოპულარობა, მისი მნიშვნელობა კიდევ უფრო გაიზარდა.

ნდათ თვალი ედევნებინათ მსოფლიოში ცნობილი ტანვარჯიშეების გამოცვლებისთვის.

პირველი ასეთი ასპარეზობა თბილისში 1985 წელს ჩატარდა, — გვიტხრა შეჯიბრების მთავარმა მსაჯმა, საქართველოს სპორტსახკომის მთავარმა მწვრთნელმა მხატვრულ ტანვარჯიშში ლანა მეყანაშვილმა.

სტუმრებზე კი მხოლოდ ის შემოიძლია ვთქვა, რომ იტალიელები, იუგოსლავიელები და გერმანიის დემოკრატიული რესპუბლიკის სპორტსმენები შარშანაც წარმატებით გამოვიდნენ თბილისში.

ჯანმრთელობა — უპირველესი საგანძარი!

რაც დრო გადის მოხალხეობის ფართო ფენები სულ უფრო მეტ დაინტერესებას იჩენენ ფიზიკური კულტურისა და სპორტისადმი.

„განსაკუთრებულ წუნის იფხვს მისწავლე და სხვადნებ ახლაგადმობაში ფიც კულტურულ-მასობრივი მუშაობის მდგომარეობა, დასვენების ორგანიზაცია, სხვა-ვლადგაფორმირებული ალტერნატივის კვირები მხოლოდ ორი პაპადმით სხვათა გაგონებით. ფიცისკარი ნაქლისა და ავადმყოფობის განმითანაბრებას სწავლაში ჩამორჩება მკვლელად გამოჩენის 80 კარტვანზე.

1985 წლის (ივლისი) საქართველოს პარტიულ-სამეურნეო აქტივის ქრების მასალებიდან.

სარკვევზე - საჯაროდ

დღეს, როცა ასე მსშობურად მიმდინარეობს გარდაქმნა ცხოვრების ყველა სფეროში, როცა განახლება და დრომოჭმულის უარყოფა აუცილებელ ნორმად იქცა, მხოლოდ თაობის ფიზიკურ აღზრდაშიც ძირეული ძვრება მოსალოდნელია. ეს დღევანდელი გარდაუდებული მოთხოვნაა. ბავშვთა ფიზიკურ აღზრდაში გარდაქმნების სრულყოფილად განხორციელება უშუალოდ უკავშირდება ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლის რეფორმას, რომლის გეგმავრივერების წესით განხორციელების ერთ-ერთი პიონერი ჩვენი რესპუბლიკა გახლავთ.

„ლელოს“ შევითხვევს უბასლებს საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს ფიზიკური აღზრდისა და სპორტის სამმართველოს უფროსი მურთაზ მნათობაშვილი.

● **გარდაქმნა, ცხადია, პირველ რიგში სასკოლო რეფორმაში უნდა მოხდეს.** რა ცვლილებები მოხდება სასკოლო ფიზკულტურაში?

— ცოდვა გამბედილი სკოლის ჯერჯერობით გარდაქმნა ფიზიკური აღზრდის სწავლებას ოდნავდაც არ შეეხება. არ იფიქროთ, მხედველობაში მხოლოდ სასკოლო ფიზკულტურის მატერიალურ-ტექნიკური ბაზა მქონდეს. ამის შესახებ უფრო დაწვერისეული მოვლენები მოგვიანებით გეტყვით. ჯერ ის მინდა გითხრათ, რომ ფიზიკურად, როგორც საგნისადმი, ჩვენი ხელმძღვანელების, უშუალოდ სკოლის დირექტორების, განათლების განყოფილების გამგებების და სხვათა დამოკიდებულება იმდენად ზერეულა, რომ ვინც ამ თემაზე საუბარს იწყებს, გულსიტყვილს გამოთქვამს ან პრაქტიკული ნაბიჯების გადადგმას ცდილობს, ალმაცერად უყურებენ. საწყენია, რომ ისინი ცხოვრებას ჩამორჩენენ, გვიგრძნობენ ბავშვთა განმრთობას საფრთხე რომ ემუქრება, და რა გამოუსწორებელი შედეგები შეიძლება მოჰყვეს საქმისადმი ამგვარ დამოკიდებულებას.

შარქნი „სოვეტსკი სპორტი“ ჩვენი რესპუბლიკის მთავრობის თავმჯდომარის ოთარ ჩერქეზიას წერილი დაიბედა, რომელშიც ბევრი საინტერესო მისაზრება გამოთქმული და მწვავე პრობლემა დაყენებული, მხოლოდ ერთ ადგილს მოვიყვანთ: „მე ცუდად მაქვს წარმოგვიჩინო შენს მიერ რანგის თანამედროვე ხელმძღვანელი, რომელიც გულგრილია სპორტის პრობლემების მიმართ. თუ ის ასეთია, ესე იგი ჩამორჩა ცხოვრებას“. ცხოვრებას ჩამორჩენილი ხელმძღვანელი კი, რაღა დავებოლოთ და, ცოდვა.

● **ზოგჯერ ამბობენ, რომ ტექნიკური პროგრესის ბრალიცაა ფიზიკური კულტურის როლის გაუფასურება.**

— ტექნიკურმა პროგრესმა თანამედროვე ადამიანს ბევრი სიკეთე მოუტანა. სიბეცე იქნება, ეს რომ არ დავინახოთ. მაგრამ ამ სიკეთეს, სამწუხაროდ, თან მოჰყვა უმომრატობა — ჩვენი საუკუნის უმთავრესი სენი. უმომრატობის დამღუპელი გავლენა ადამიანის განმრთელობაზე ნათლად ისახა სტატისტიკურ მონაცემებში. 1938 წლისთვის, მაგალითად, გულისსლძარღვთა დაავადებების 11 პროცენტი ტრაგიკულად მთავრდებოდა, დღეს კი ამ მაჩვენებელმა 52 პროცენტი მიადგინა. სპეციალისტებმა ისიც კი გამოიანგარიშეს, რომ სახელმწიფოს ამ მაჩვენებლის 1 პროცენტით შემცირება 300 მილიონი მანეთი უდრის. არადა, დაავადების დროული და ეფექტური პროფილაქტიკა ფიზიკური ვარჯიშების, აქტიური ცხოვრების დასწავრებით უფრო ადვილი და ხელმისაწვდომია. როგორც ხედავთ, დღეს განმრთელობის დაცვისა და ფიზკულტურული ორგანიზაციების

— დანარჩენები სამედიცინო კაბინეტში იყვნენ, სადაც სამედიცინო პერსონალის მიერ ყალბი ცნობები ფორმდებოდა.

● **რაკი სიტყვამ მოიტანა, იქნებ უფრო მეტად გამოკვეთთ სასკოლო მედიცინის როლი და ადვილი ფიზიკურ აღზრდაში?**

— გამოსაკვეთი არაფერია. სამწუხაროდ, ფიზკულტურის გაკვეთილები ზოგიერთ სკოლაში ჯერ კიდევ ფორმალურად ტარდება. ყველასთვის ცნობილია, რომ ოქროს მედიცინის პრეტენდენტს არავინ გაუფუჭებს ნიშნებს ფიზკულტურაში მიღებული დაბალი შეფასებით. მით აზრით ეს დიდი ცოდვაა. არადა, ვის რად უნდა ისეთი ოქროს მედიცინა, რომლის პრეტენდენტობს ოქროს მედიცინა უმარაგესობა სამედი-

ციონმა ტანის სილამაზე და განმრთელობა არ უნდა შეიფეროს.

● **ერთი სიტყვით, ფიზიკური აღზრდის გაკვეთილს ძველი ავტორიტეტი უნდა დავუბრუნოთ!**

— დიხ, უნდა დავუბრუნოთ. იყო დრო, როცა ჩვენი სახელგანთქანი მამულიშვილები, სხვადასხვა დარგის მოღვაწეები თავიანთ პირდაპირ საქმეს თავს ანებებდნენ, რა თქმა უნდა, დროებით და სკოლაში ფიზკულტურის მასწავლებლებად მიდიოდნენ. ასე მოიქცა კერძოდ გამოჩინილი ქართველი მეცნიერი, პროფესორი ვიოტი ნიკოლაძე. როგორ გგონიათ ეს სწავლის ახირება იყო? სრულებითაც არა. ვიოტი ნიკოლაძემ და მისმა მსგავსმა ღირსეულმა მამულიშვილებმა

რეოტიმა შეიქმნა, ის მასწავლებლები, რომლებიც ძველ ტრადიციებს კეთილსინდისიერად აგრძელებენ და ყამთა ცვლილებებს არ ეუბებთან, ალბათ გამოგებენ და არ მისაყვედურებენ. საქმისათა რომელიმე ხელმძღვანელმა რამე არასწორი ღირებებიც დაუშვას ეს მასწავლებლები გასათარო ოპერატიულობით აიტაცებენ ხოლმე მას და უმარ განხორციელებას შეუდგებიან. სწორედ ამ გზით დავიწყებულ ეძლევა მეცადინეობის დაწყებამდე სასარგებლო ტანვარჯიში, დიდი დასვენება, რომელიც განუთენილო იყო მოძრაი თამაშებისათვის, ფიზკულტურული წუთი გაკვეთილები, განმრთელობისა და სპორტის დღეები, კლასარეშე მუშაობა, მშდ კომპლექსის ნორმატივების მომზადება-ჩაბარება, იმედისა და მხიარული სტარტები, ასე შემდეგ და ასე შემდეგ.

ხშირად ფერხდება შიდასკოლო სპორტული ორნისიების სტაბილური კალენდრით გათვალისწინებულ ორნისიებათა მოწყობაც. საგანებოდ მინდა აღვიწიოთ, რომ არასამეცნიერებრივ, რომლებსაც ხშირად „იდეები“ აწუხებთ, კვირადღეების ორნისიებათა ახალ-ახალ ვარიანტებს გვთავაზობენ. ფიზკულტურის მასწავლებლებიც „ვალდებული“ არიან მათ გაეკარგებინებინ დაემორჩილონ. და იწყება მოუმზადებელი ბავშვებით ყოვლად უსარგებლო ორნისიებებში გამოსვლა. არადა, მოსწავლეს შიდასკოლო კალენდრით ამ დროს ტანვარჯიში, მშდ ორნისობა ან ვოქვათ ფიზიკური აქტი დავგებოლო, ამ სახეობებში უნდა ივარჯიშონ.

ბოლო დროს ბევრს ლაპარაკობენ ახალ, კომპლექსურ პროგრამაზე. რა თქმა უნდა, კარგი იქნება, თუ ამის გაკეთება შეეძლებოდა. დიდი მუშაობა დაწყებული ფიზკულტურული სახელმძღვანელოს შესადგენად, მაგრამ ზოგ მასწავლებელს, სამწუხაროდ, ძველიც არ წუთითხება.

შარქნი ფიზკულტურაში ჩათვლები შემოვიტოვოთ. უნდა ვიდააროთ, რომ ამ საქმეს დროულად ვერ მივხვდებით, დიხ, ეს ჩემი ბრალიცაა და ფორმალის მსხვერპლი აღმოვჩნდი, ზუსტად ისეთი ფორმალისმისა, რომლის კლანჭებში სტატისტიკური ანგარიშების შედგენისას ვვარდებით.

● **თქვენ თქვით, რომ მოსწავლეთა უმომრატობა კლასარეშე და სკოლისგარეშე მუშაობამ უნდა გამოაცოცხლოს. რა ხიხინების დანერგვას ამირებთ?**

— აკი მოგახსენეთ, უპირველესი ამოცანა ის არის, რომ სკოლამ იხელმძღვანელოს შიდასკოლო სპორტულ ორნისიებათა სტაბილური კალენდრით. იქ, სადაც სპორტული ბაზები არა აქვთ, ბავშვები სპორტულ სკოლებსა და განმრთელობის ჯგუფებში უნდა გავერთიანოთ.

მიხანი ერთი! არც ერთი ბავშვი ფიზკულტურის გარეშე არ უნდა დარჩეს. მეტსაც გეტყვით, ბავშვები ფიზიკურ შრომას უნდა შევაჩვიოთ. გვახსოვდეს, რომ ბავშვის სიცოცხლე და განმრთელობა უმადილესი ღირებულებაა.

(დახასრული იქნება)

გარდაქმნა კი იბვიანებს

ფორმალური დამოკიდებულების ერთ მაგალითს აქვე მოვიყვანო. რესპუბლიკის განათლების სამინისტრომ გადაწყვიტა დავებო ბიუროკრატიული პრაქტიკა, რომლის მიხედვითაც სკოლებში ფიზიკური აღზრდის მდგომარეობა ქალაქებისა და სავარგებების სიმრავლით ფასდებოდა. რაც უფრო ბევრი იყო ასეთი მაკულატურა, მით უფრო კარგად უნდა ყოფილიყო საქმე.

● **კონკრეტულად რა დაგანახათ ამ შემოქმედებაში.**

— შემოქმედების შედეგები, სამწუხაროდ, დამაფიქრებელია. მაგალითად, თბილისის 22-ე სკოლის მე-3 კლასში ფიზიკურის გაკვეთილს 40-დან 16 მოსწავლე ესწრებოდა. მთავან ათმა არადასამყოფილებელი შეფასება მიიღო. VII კლასში 18 მოსწავლედან ცამეტმა არადასამყოფილებელი შეფასება დაინმსახურა. მეტსაც გეტყვით, ერთ მეოთხედში აქ მოსწავლეთა მომზადება საერთოდ არ შეუფასებიათ. თითქმის ასეთივე მდგომარეობაა 23-ე, 31-ე, 68-ე და სხვა სკოლებშიც. აღსანიშნავია ისიც, რომ ჩვენს მიერ არადასამყოფილებლად შეფასებულ ბევრ მოსწავლეს მეოთხედის ბოლოს მაღალი ნიშნები დაუწერეს.

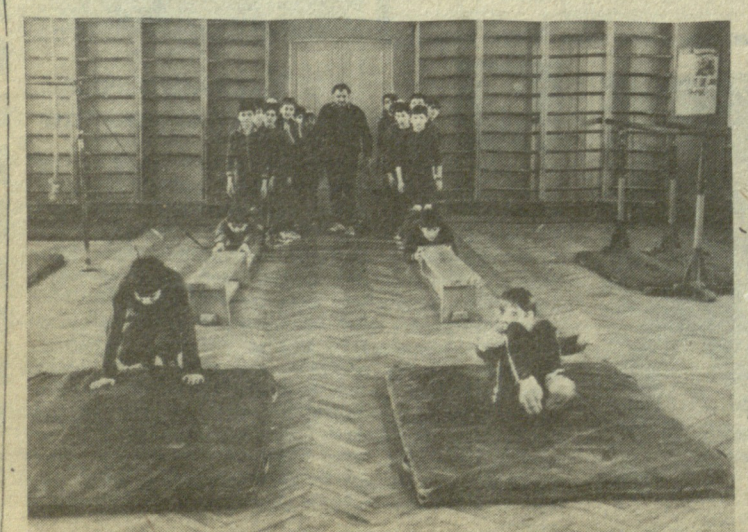
● **თქვენ ბრძანეთ გაკვეთილს 40-დან 16 მოსწავლე ესწრებოდაო, რაშია საქმე?**

ციონი ჩაოვას ააქირობეს. საინტერესოა, რა უფრო გამოადგება ცხოვრებაში ახალგაზრდას, მედალი თუ განმრთელობა? ამაზე არავინ ფიქრობს.

შეიქმნა ერთი სტერეოტიპი: ფიზკულტურის გაკვეთილის დაწყებამდე სამედიცინო კაბინეტთან მოსწავლეები ფუსფუსებენ. ზოგი გრძელვადიან ცნობას იღებს, ზოგი ერთჯერადს. მიხანი ერთი აქვთ: როგორმე განარიდონ თავი ფიზკულტურის გაკვეთილს. არადა, სამედიცინო პერსონალმა თავდ უნდა გაუყვიოს პრობლემა ფიზკულტურის გაკვეთილს. მიუტევებელ დანაშაულად მიმანია, როცა განმრთელ ბავშვს ექიმი ავადმყოფის დიანოზს უსვამს იმ მიზნით, რომ მოსწავლემ ფიზკულტურის გაკვეთილი გააციონოს.

● **გამოსავლს რაში ხედავთ?**

— ფიზიკური აღზრდის საგანში თითოეულ მოსწავლეს რეალური შეფასება უნდა მიეცეთ, იმის მიხედვით, თუ ვის რა ძალუძს და ვის რა შეუძლია. ბერე იქნება თანდათან მშობლებიც ამოგვიდგენ მხარში და საშინაო დავალებაც ბავშვებს თერთონ მიამზადებინონ, დიხ, საშინაო დავალება ფიზკულტურაში ნუთუ მტკიცება პირდება იმას, რომ მანქანით სკოლაში, უცხო ენების კერძო გაკვეთილებში, მუსიკაზე, ცეკვაზე ბავშვების ტარება თავდ ბავშვებისთვის არის საზიანო. ჩვენ მუსიკის ან უცხო ენების წინააღმდეგი არა ვართ. თანამედროვე ცხოვრება ბავშვებისაგან ყოველმხრივ და პარმონიულ განვითარებას მოითხოვს, სწორედ ამიტომ ბავშვი გონებრივად და ფიზიკურად თანბრად უნდა ვითარდე-

ჩვენს რესპუბლიკაში ფიზიკური აღზრდის ბევრი მასწავლებელი კეთილსინდისიერად ეკიდება თავის მოვალეობას — გამოცდილებას უზიარებს კოლეგებს. თბილისის 108-ე საშუალო სკოლა. მიმდინარეობს „ღია გაკვეთილი“.

ეს ფოტოსურათი საქმესა მოგვაროდა. რუსეთის ბევრი ქალაქის სკოლებში წელიწადის ყველა დროს მეცადინეობის დაწყებამდე ტარდება დილის ვარჯიში, ჩვენთან კი ასეთ სურათს, სამწუხაროდ, იშვიათად თუ იხილავთ.

სსრკ-ის სახალხო დემოკრატიული რესპუბლიკის

ოცდაათწლიანი

საბჭოთა კავშირის პოეტიკებმა... მათი მიზანმიმართული...

ვილზეა ჩეხოსლოვაკიის გუნდი... მათი მიზანმიმართული...

საქართველოს მოსწავლეთა ჩემპიონატი

სპორტულ ორიენტირებაში

სპორტული ორიენტირებაში... მათი მიზანმიმართული...

მათავარ მსახურს გიორგი ხიდაშელს... მათი მიზანმიმართული...

შეიქმნა მონაწილეობდნენ... მათი მიზანმიმართული...

რატომ ჩამორჩება ჩვენში სპორტის... მათი მიზანმიმართული...

გაფრთხილება შესაბამისად პირველ... მათი მიზანმიმართული...

გუნდური ჩემპიონობა ასაკობრივი... მათი მიზანმიმართული...

პატარა, კეთილი შვიკები

გამორჩევი-გამაჯანსაღებელი ღონისძიებების... მათი მიზანმიმართული...

კავშირისა და სპორტის რაიონული კომიტეტების... მათი მიზანმიმართული...

შეზღვევა, მეტად საინტერესო კომპიუტერული... მათი მიზანმიმართული...

თავაზ კოლხიდელი... მათი მიზანმიმართული...

სტამბისტიკოსის

კლკონობა

28 აპრილს მოსკოვში შედგა უმაღლესი... მათი მიზანმიმართული...

სსრკ-ის სახალხო დემოკრატიული რესპუბლიკის... მათი მიზანმიმართული...

სსრკ-ის სახალხო დემოკრატიული რესპუბლიკის... მათი მიზანმიმართული...

სსრკ-ის სახალხო დემოკრატიული რესპუბლიკის... მათი მიზანმიმართული...

სსრკ-ის სახალხო დემოკრატიული რესპუბლიკის... მათი მიზანმიმართული...

სსრკ-ის სახალხო დემოკრატიული რესპუბლიკის... მათი მიზანმიმართული...

შუადღის სახალხო დემოკრატიული რესპუბლიკის... მათი მიზანმიმართული...

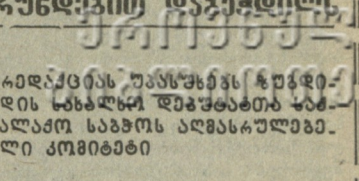
შუადღის სახალხო დემოკრატიული რესპუბლიკის... მათი მიზანმიმართული...

შუადღის სახალხო დემოკრატიული რესპუბლიკის... მათი მიზანმიმართული...

შუადღის სახალხო დემოკრატიული რესპუბლიკის... მათი მიზანმიმართული...

შუადღის სახალხო დემოკრატიული რესპუბლიკის... მათი მიზანმიმართული...

შუადღის სახალხო დემოკრატიული რესპუბლიკის... მათი მიზანმიმართული...

შუადღის სახალხო დემოკრატიული რესპუბლიკის... მათი მიზანმიმართული...

შუადღის სახალხო დემოკრატიული რესპუბლიკის... მათი მიზანმიმართული...

შუადღის სახალხო დემოკრატიული რესპუბლიკის... მათი მიზანმიმართული...

შუადღის სახალხო დემოკრატიული რესპუბლიკის... მათი მიზანმიმართული...

შუადღის სახალხო დემოკრატიული რესპუბლიკის... მათი მიზანმიმართული...

შუადღის სახალხო დემოკრატიული რესპუბლიკის... მათი მიზანმიმართული...

აბსოლუტური შედეგით

პრეპარატი დამთავრდა სომხეთის დედაქალაქის ლია პირველთა ნორჩ ბაღნიტონისტა შორის. კიეველ, კრასნოდარელ, ერევნელ, ლენინაკანელ თანატოლებთან ერთად სარბიულზე თბილისელი და ქუთაისელი სპორტსმენებიც გამოვიდნენ. შეჯიბრება სამ ასაკობრივ ჯგუფში ჩატარდა.

თბილისის „ბურევსტნიკის“ გუნდიდან ყველაზე დიდ წარმატებას პერსპექტიულმა ბაღნიტონისტმა ირინა ოსიპოვამ მიაღწია. ირინამ საშუალო ასაკის — 1971-1972 წლებში დაბადებულ გოგონათა შეჯიბრებაში მეორე საპრიზო ადგილი დაიკავა.

თავი ისახელებს ქუთაისის განათლების განყოფილების სპორტთამაშების სკოლის გუნდის წევრებმა.

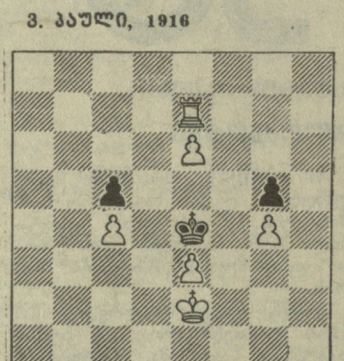
ულისო მარგველაშვილმა (დაბადების წელი 1973), რომელიც უფროსებთან ერთად (1969-70 წწ) გამო-

ვიდა, აბსოლუტური შედეგით აიგენა. მან ჯერ ერთეულში გაიმარჯვა, შემდეგ ერთეულ მარგველაშვილთან (ბიძაშვილთან) ერთად გოგონათა წყვილებში დაიკავა პირველი ადგილი და შერეულ წყვილთა თანრიგშიც თანაბრდულ გივი კუპრავასთან ერთად გაიმარჯვა. ვაჟთა წყვილებში უძლიერესნი იყვნენ ზაზა ბაჩილავე და გიგა კუპრავა. ზაზა საშუალო ასაკის ვაჟთა შეჯიბრებაშიც გამოვიდა, სადაც ერთეულთა შორის მეორე ადგილს დასჯერდა.

უმცროსი ასაკის (1973-1974 წლებში დაბადებულნი) გოგონების შეჯიბრებაში ერთეულთა ფინალში ფატი შალამბერიძემ ელისო სოფრომაძე დაამარცხა და პირველი ადგილი დაიკავა. ჯამბუგებში ზაზა წულაძემ მხოლოდ ფინალური შეხვედრა წაგო ერთეულ ს. სარხოიანთან და მეორე ადგილზე გავიდა. (,,ლელო“ ს. კორ.)

სამადრატო კომპოზიციები

სამადრატო კომპოზიციის ნიმუშებს შორის გარკვეული ადგილი უკავია ამოცანებს, რომელთა ამოხსნაში ან ფიგურების განლაგებაში დიდ როლს ასრულებს სიმეტრია. დაგვიკვირდეთ დღევანდელი.

შამათი 4 სვლაში

ფორმის ჰარმონიულობის მიუხედავად, მკითხველებმა შეიძლება იფიქრონ, რომ საწყისი პოზიციის სიმეტრიულობა თანაბრობის საშუალებას ქნის. მაგრამ ვინაიდან აქ, დაფის და ფიგურების განლაგების სიმეტრიის ღერძები ერთმა-

ნეთს არ ემთხვევა, ამოხსნა მხოლოდ ერთადერთია. 1. g2! მდგ 2. e7 მდგ 3. e8f6 (მდგ) 3. e8f6 და 4. ე6X, ხოლო თუ 2. ...მდგ 3. e8f6! 3. e8f6! მდგ 4. ე7X. ცხადია, არ შეიძლება 1. ე7? მდგ 2. e7 მდგ! e8f6 3. მდგ 1! და შამათი არ არის.

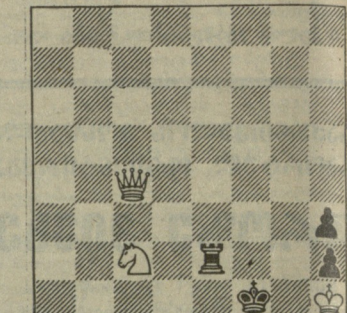
ამ თავისებური (ფორმით სიმეტრიული, ამოხსნის ასიმეტრიული) ამოცანის ავტორია საქადრატო ამოცანის კორიფე ვოლფგანგ პაული (1876-1934), რომლის სახელი ოქროს ასოებითაა ჩაწერილი კომპოზიციის ისტორიაში. პრობლემისტ კოლეგებს შორის იგი არა მარტო სიმაღლით (1,96 მ), არამედ ნაყოფიერი და მრავალფეროვანი შემოქმედებით გამოირჩეოდა (შეადგინა 3000-მდე ნაწარმოები!). პაული თურმე ძალიან სწრაფად ხსნიდა ამოცანებს, იყო გულისხმიერი ადამიანი და კომპოზიციის დიდი მოამბო, ერთ-ერთი უმდიდრესი საქადრატო ბიბლიოთეკის პატრონი. ცხოვრობდა ბუქარესტში და მუშაობდა ერთ-ერთი მსხვილი სადაზღვევე კომპანიის დირექტორად. აღსანიშნავია, რომ მან, ასტრონომიით გატაცებულმა 22 წლის ასაკამდე, აღმოაჩინა კომეტა, რომელიც ვარსკვლავთა კატალოგში „პაულის კომეტის“ სახელწოდებით შევიდა.

პ. პაულის დახვეწილი და მახვილგონივრული შინაარსის ამოცანები

სიმეტრია

ფართოდ არის ცნობილი კომპოზიციის სამყაროში მისი ფუნქციონირების ძირითადი მანიერები (სტრუქტურული ნაწარმოები), ტექნიკური ამოცანების სიმეტრიული ფორმის ქსნილებები. ერთ-ერთი მათგანს, რომელშიც სიმეტრიის მოტივი თვით შინაარსში ვლინდება, ამოხსნისას შეიძლება გვახსოვდეს, ძვირფასო მკითხველებო!

სამადრატო კომპოზიციები

შამათი 4 სვლაში

ველით პასუხებს.

უნივერსიალა — რეკორდსმანი

სტუდენტთა ზაფხულის მსოფლიო უნივერსიალადმდე ჯერ დიდი დროა. თამაშები, როგორც ცნობილია, წელს ივლისში ზაფხულის გამოხატვას, მაგრამ უნივერსიალის აღმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარის ვლადიმერ პეზოს განცხადებით, ზაფხულის ბეგრის რამ უკვე გაკეთდა და ბეგრის საშუალო უახლოეს დროში დასრულდება.

ბის პროგრამაში პირველად მოხვდა). წინასწარი მონაცემების მიხედვით, ზაფხულის სპორტსმენთა სარეკორდო რეაქციების შედეგად, ვარაუდობენ, რომ სტუდენტთა ბეგრის თავს მონაწილე 5 ათასზე მეტი სპორტსმენს და 1200-მდე ჟურნალისტს.

სტუდენტთა თამაშების პროგრამაში წლეულს შეიტანეს ზაფხულის სპორტის 12 სახეობა: მძლეობა, კალათბურთი, ფრენბურთი, ტანვარჯიში, ცურვა, წყალში ტრენინგები, წყალბურთი, ფარეკობა, ფეხბურთი, აკადემიური ნიჩბოსნობა და შეჯიბრებები ბაიარებათა და კანოეებით რბოლაში (ორი უკანასკნელი სახეობა ზაფხულის უნივერსიალდე-

მაკითხველი გაკეთი

ბატივცემული რედაქცია!
მადლობას მოგახსენებთ „ოქროს ბურთის“ ლაურეატთა ბიოგრაფიის დახვედრებისთვის. გთხოვთ, გაგვაცნოთ ის ფეხბურთელები, რომლებმაც „ფრანს ფუტბოლის“ რეფერენდუმში მეორე და მესამე ადგილები დაიკავეს.

წუხარ პანტუჩია.
აბაშა.

„ფრანს ფუტბოლის“ რეფერენდუმის კვარცხლადი

- 1965. 1. სტენლო მეტიუზი (ინგლისი. ბლექჰულო). 2. ალფრედო დი სტეფანო (არგენტინა, ესპანეთი. მადრიდის „რეალი“). 2. ბილი რაიტი (ინგლისი). „ველფრემფორდის“ უინდერვუდისა, 3. რაიმონ კოპა (საფრანგეთი. „სტად დე რეიმს“).
- 1957. 1. ალფრედო დი სტეფანო (არგენტინა, ესპანეთი. მადრიდის „რეალი“). 2. ბილი რაიტი (ინგლისი). „ველფრემფორდის“ უინდერვუდისა, 3. რაიმონ კოპა (საფრანგეთი. „სტად დე რეიმს“).
- 1958. 1. რაიმონ კოპა (საფრანგეთი. მადრიდის „რეალი“). 2. ჰელმუტ რანი (გფრ. ესსენის „როტ ვაისი“). 3. ჟიულ ფონტენი (საფრანგეთი. „სტად დე რეიმს“).
- 1959. 1. ალფრედო დი სტეფანო (არგენტინა, ესპანეთი. მადრიდის „რეალი“). 2. რაიმონ კოპა (საფრანგეთი. „რეალი“). 3. ჯონ ჩარლზი (უელსი. ტურინის „იუვენტუსი“).
- 1960. 1. ლუის სუარესი (ესპანეთი. „ბარსელონი“). 2. ფრანც ბუშკაუმი (უნგრეთი, მადრიდის „რეალი“). 3. უიკი ზეველანი (გფრ. „ჰამბურგერ შპორტკლუბი“).
- 1961. 1. ომარ სივორი (არგენტინა, იტალია. ტურინის „იუვენტუსი“). 2. ლუის სუარესი (ესპანეთი, მილანის „ინტერნაციონალე“).

- 3. ჯონ ჰენსი (ინგლისი. ლონდონის „ფულჰემი“); 1962. 1. იოზეფ მსოპუსტი (ჩეხოსლოვაკია. პრაღის „დუკლა“). 2. ეუსებიო (პორტუგალია. ლისაბონის „ბენფიკა“). 3. კარლ-ჰაინც შნელინგერი (გფრ. „იკონი“); 1963. 1. ლეე იაშინი (საბჭოთა კავშირი. მოსკოვის „დინამო“). 2. ჯანი რივერა (იტალია. „მილანი“). 3. ჯიმი გორესი (ინგლისი. ლონდონის „ტოტენჰემ ჰოტსპური“); 1964. 1. დენის ლოუ (შოტლანდია. „მანჩესტერ იუნაიტედი“). 2. ლუის სუარესი (ესპანეთი. მილანის „ინტერნაციონალე“). 3. აბარო აბანსიო (ესპანეთი, მადრიდის „რეალი“); 1965. 1. ეუსებიო (პორტუგალია. ლისაბონის „ბენფიკა“). 2. ჯამინტო ფაკეტი (იტალია. მილანის „ინტერნაციონალე“). 3. ლუის სუარესი (ესპანეთი. მილანის „ინტერნაციონალე“); 1966. 1. ბობი ჩარლტონი (ინგლისი. „მანჩესტერ იუნაიტედი“). 2. ეუსებიო (პორტუგალია. ლისაბონის „ბენფიკა“). 3. ფრანც ბეკენბაუერი (გფრ. მიუნხენის „ბაიერნი“); 1967. 1. ფორბან ალბერტი (უნგრეთი. ბუდაპეშტის „ფერენცვაროში“). 2. ბობი ჩარლტონი (ინგლისი. „მანჩესტერ იუნაიტედი“). 3. ჯიმი ჯონსტონი (შოტლანდია. გლაზგოს „იუველტონი“); 1968. 1. ჯორჯ ბესტი (ჩრდილოეთ ირლანდია. „მანჩესტერ იუნაიტედი“). 2. ბობი ჩარლტონი (ინგლისი. „მანჩესტერ იუნაიტედი“); 3. დრაგან ჯაიჩი (იუგოსლავია. ბელგრადის „ცრვენა ზვეზდა“); 1969. 1. ჯანი რივერა (იტალია. „მილანი“). 2. ლუიჯი რივა (იტალია. „კალიარი“). 3. გერდ მიულერი (გფრ. მიუნხენის „ბაიერნი“); 1970. 1. გერდ მიულერი (გფრ. მიუნხენის „ბაიერნი“). 2. ბობი მური (ინგლისი. ლონდონის „ვესტ ჰემ იუნაიტედი“). 3. ლუიჯი რივა (იტალია. „კალიარი“); 1971. 1. იოჰან კრუფი (ჰოლანდია. ამსტერდამის „აიაქსი“). 2. ალესანდრო მაცილა (იტალია. მილანის „ინტერნაციონალე“). 3. ჯორჯ ბესტი (ჩრდილოეთ ირლანდია. „მანჩესტერ იუნაიტედი“); 1972. 1. ფრანც ბეკენბაუერი (გფრ. მიუნხენის „ბაიერნი“). 2. გერდ მიულერი (გფრ. მიუნხენის „ბაიერნი“). 3. გიუნტერ ნეტციერი (გფრ. მიუნხენერლდბახის „ბორუსია“); 1973. 1. იოჰან კრუფი (ჰოლანდია. „ბარსელონი“). 2. დინო ძილი (იტალია. ტურინის „იუვენტუსი“). 3. გერდ მიულერი (გფრ. მიუნხენის „ბაიერნი“); 1974. 1. იოჰან კრუფი (ჰოლანდია. „ბარსელონი“). 2. ფრანც ბეკენბაუერი (გფრ. მიუნხენის „ბაიერნი“); 1975. 1. იოჰან კრუფი (ჰოლანდია. „ბარსელონი“); 2. ფრანც ბეკენბაუერი (გფრ. მიუნხენის „ბაიერნი“); 3. კახიმე დეინა (პოლონეთი. ვარშავის „ლეგია“); 1975. 1. ოლეგ ბლოზინი (საბჭოთა კავშირი. კიევის „დინამო“). 2. ფრანც ბეკენბაუერი (გფრ. მიუნხენის „ბაიერნი“). 3. იოჰან კრუფი (პოლონეთი. „ბარსელონი“); 1976. 1. ფრანც ბეკენბაუერი (გფრ. მიუნხენის „ბაიერნი“). 2. რობერტ რენსენბრინგი (ჰოლანდია. ბრიუსელის „ანდერლექტი“); 1977. 1. ალან სიმონსენი (დანი. მიუნხენერლდბახის „ბორუსია“). 2. კევინ კიჯანი (ინგლისი. „ჰამბურგერ შპორტკლუბი“). 3. მიშელ პლატინი (საფრანგეთი, „ნანსი“); 1978. 1. კევინ კიჯანი (ინგლისი. „ჰამბურგერ შპორტკლუბი“). 2. ჰანს კრასელი (ავსტრია. „ბარსელონი“); 3. რობერტ რენსენბრინგი (პოლონეთი. ბრიუსელის „ანდერლექტი“); 1979. 1. კევინ კიჯანი (ინგლისი. „ჰამბურგერ შპორტკლუბი“). 2. კარლ-ჰაინც რუმენიგე (გფრ. მიუნხენის „ბაიერნი“). 3. რუუდ კროლი (პოლონეთი. ამსტერდამის „აიაქსი“); 1980. 1. კარლ-ჰაინც რუმენიგე (გფრ. მიუნხენის „ბაიერნი“). 2. ბერნდ შუსტერი (გფრ. „ბარსელონი“). 3. მიშელ პლატინი (საფრანგეთი. „სენტ ეტიენი“); 1981. 1. კარლ-ჰაინც რუმენიგე (გფრ. მიუნხენის „ბაიერნი“). 2. პულ ბრატცერი (გფრ. მიუნხენის „ბაიერნი“). 3. ბერნდ შუსტერი (გფრ. „ბარსელონი“); 1982. 1. პაოლო როსი (იტალია. ტურინის „იუვენტუსი“). 2. ალენ შირესი (საფრანგეთი. ბორდოს „ჟირონდა“). 3. ზიბენეგ ბონეი (პოლონეთი. ტურინის „იუვენტუსი“); 1983. 1. მიშელ პლატინი (საფრანგეთი. ტურინის „იუვენტუსი“). 2. კენი დალგლიში (შოტლანდია. „იუვერპული“). 3. ალან სიმონსენი (დანი. „ვეილენ“); 1984. 1. მიშელ პლატინი (საფრანგეთი. ტურინის „იუვენტუსი“). 2. ჟან ტიგანა (საფრანგეთი. ბორდოს „ჟირონდა“). 3. პრებენ ელკიერ-ლარსენი (დანი. ვერონის „იელასი“); 1985. 1. მიშელ პლატინი (საფრანგეთი. ტურინის „იუვენტუსი“). 2. პრებენ ელკიერ-ლარსენი (დანი. ვერონის „იელასი“). 3. ბერნდ შუსტერი (გფრ. „ბარსელონი“); 1986. 1. იგორ ბელანოვი (საბჭოთა კავშირი. კიევის „დინამო“). 2. გერი ლინეკერი (ინგლისი. „ბარსელონი“). 3. ემილიო ბუტრაგენიო (ესპანეთი. მადრიდის „რეალი“).

ამოსხნა

„ლელო“ 12 აპრილის ნომერში დაბეჭდილი ვ. ჩეკაროვის ხუთსველიანი ამოცანის ამოხსნა: 1. ედმ მდგ 2. ედგ 3. მდგ 4. მდგ 5. ედგ X. საწყის დიაგრამაზე გამოხატული ტერეშკოვის ინიციალი — რუსული ასო „ტ“ ფინალში ი. გაგარინის ინიციალდ რუსულ ასო „გ“-დ იქცევა.

ვაჭვენებით იმათ გვარებს, ვინც სხვებზე ადრე გამოგვიგზავნა სწორი პასუხი: პ. ნიშნინიძე (ახალი თერჯოლა, თერჯოლის რ.), ნ. რაბ. კახიძე (ორივე — ბათუმი), ნ. ნო ივვიძე და ვ. ბოჟორიშვილი (ორივე — თერჯოლა), ნ. ბესლავი (თბილისი).

პარანჯა და პითრპი

- ცენტრალური ტელევიზია.** 28 აპრილი. დილის დაქურვა — 8.00 (1); რიტმული ტანვარჯიში — 9.30 (1); „სპორტლოტო“ ტირაჟი — 10.15 (1); საერთაშორისო შეჯიბრება მხატვრულ ტანვარჯიშში ქურნალო „სოვეტსკაია ენაშენა“ პრიზზე — 19.20 (2); მსოფლიო ჩემპიონატი ჰოკეიში: კანადა — ფინეთი — 19.50 (2); სსრ კავშირის „შეიკი“ — 22.40 (1); სსრ კავშირის თასის ცხენოსნობაში — 21.30 (2); საფეხბურთო მიმხილვა (სსრ კავშირისა და შეიკის პრიზებისა მატჩის შედეგებზე) დროს.
- 27 აპრილი. დილის დაქურვა — 8.00 (1); დილის ტანვარჯიში — 9.00 (2); საფეხბურთო მიმხილვა — 9.05 (1); მსოფლიო ჩემპიონატი ჰოკეიში: ჩეხოსლოვაკია — აშშ — 22.40 (2).
- საპარანჯოლო ტელევიზია.** 27 აპრილი. საფეხბურთო მიმხილვა — 9.05.
- საპარანჯოლო რადიო.** 28 აპრილი. რადიოჟურნალი „ფიჭულტურა და სპორტი“ — 14.30; ფეხბურთის სსრ კავშირის პირველობაზე. I ლიგა — 21.30.

რედაქტორი თ. შანიჩილაძე

წიგნის თარიღი

საჭიროს, აუცილებლობა

ახალბეზრად მოქალაქეებმა, ჰარდის მოყვარულებმა და ძველად მოკვდილ თამაშის შესწავლის მსურველებმა კარგი სახეობა მიიღეს: გამოიცა საერთაშორისო დიდოსტარ ელდარ გუფელინის წიგნი „ჰარდის დანახვის სკოლა“ (500-იანი ტირაჟით). თუ გავითვალისწინებთ ჰარდის პოპულარიზაციის საქართველოში, ეს რაოდენობა ნაწილობრივად კი ვერ აკმაყოფილებს ჩვენი მოქალაქეების მოთხოვნებს.

ამგვარი სახელმძღვანელო განსაკუთრებით დაინტერესდა რაიონებში მცხოვრებ ახალგაზრდებს, მაღალი კვალიფიკაციის მწვრთნელების ნაკლებობის რომ გაინციოდნენ.

საბჭოთა კავშირის დამსახურებული მწვრთნელი ელდარ გუფელინი არა მარტო ცნობილი დიდოსტარია, არამედ პოპულარული ჟურნალისტიც. იგი აქვეყნებს წერილებს მსოფლიოს მრავალი ქვეყნის ჟურნალ-გაზეთებში, არის უცხოეთში გამოცემული არაერთი წიგნის ავტორი.

„ჰარდის“ დანახვის სკოლა“ მკითხველს ძირითადად ოთხ საღებურთო სისტემას სთავაზობს. ავტორი მოკლედ მიმოიხილავს მათი განვითარების ძირითად ეტაპებს, ცდილობს მკითხველი გარკვევის საღებურთო სტრატეგიაში, მის ძირითად კონცეპტში, განიხილოს სპორტის შეფასების თავისებურ მეთოდს, მკითხველს უადვილებს საჭარბო ხელის შეხების დაუფლებას. წიგნში განხილულია ოცი სანიმუშო პარტია ამ დებიუტების გამოყენებით.

კარგი იქნებოდა, რომ წიგნში დებიუტების გარდა მოცემული ყოფილიყო ტიპური პოზიციები და ტიპური გეგმები, მათი განხორციელების სტრატეგია და სავარჯიშოებები.

გიორგი მუხარბეიძე,
ოტბატობის კანდიდატი.

რედაქციის ტელეფონები:
ხაზდენი — 93-97-52,
ინფორმაციის განყოფილება — 93-97-52,
წერილების განყოფილება — 93-97-55,
„მერანი“ — 93-97-28, „მარტვი“ — 93-97-27.

53650
ინფორმაციის
66435

საქართველოს კვ ცვ-ის გამოცემლობის შრომის წითელი დროშის ორდენისა ხტაშხა. 850096, თბილისი, ლენინის ქ. 14. ბეჭდვა ოფსეტური წესით საგაზეთო კორპუსში: ბოშარაულის, 29.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 უე 06892